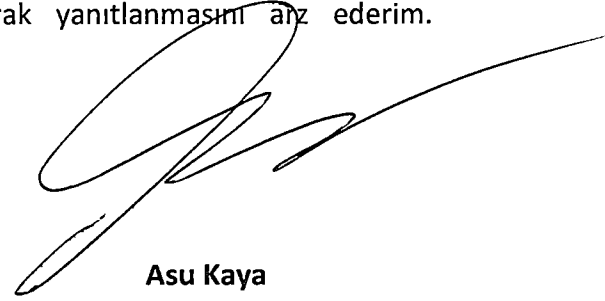

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü' nün 96. Maddeleri uyarınca Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
24.07.2026

Asu Kaya
Osmaniye Milletvekili

Son günlerde sosyal medyada ve kamuoyunda, Ağrı ilimizde "kadın sünneti" veya gelen tepkiler üzerine "hud derisi alma işlemi" adı altında Kadın Genital Mutilasyonu (kadın cinsel organı sakatlaması) reklamının yapıldığı ve özendirildiği vahim bir süreç yaşanmaktadır.

Tıbbi veya hukuki açıdan "kadın sünneti" diye bir kavram yoktur; yapılan eylem açıkça kadın cinsel organının sakatlanmasıdır. Bu eylem, kadının beden bütünlüğüne yönelik ağır bir insan hakkı ihlali, organ sakatlama ve kasten yaralama suçudur.

Tarafı olduğumuz Birleşmiş Milletler CEDAW Sözleşmesi ile İstanbul Sözleşmesi'nin 38. maddesi, devletlere kadın genital sakatlamasını bir suç olarak tanımlama, engelleme, eğitim ve sağlık alanında acil müdahalede bulunma yükümlülüğü getirmektedir. Ayrıca Türk Ceza Kanunu kapsamında bu tür müdahaleler ağır yaralama suçu teşkil etmektedir.

Geleniksel, dini veya "klitoral hood (başlık) işlemi" gibi terimler kullanılarak meşrulaştırılmaya çalışılan bu insanlık dışı uygulamanın alenileşmesi, denetimsizliğin ve cezasızlık politikalarının ulaştığı boyutu gözler önüne sermektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Ağrı'da "kadın sünneti" adıyla tanıtım yapan hekim ve ilgili sağlık kuruluşu hakkında Sağlık Bakanlığınca idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamadaadır?
2. Bakanlığınız, söz konusu uygulamanın kadın genital mutilasyonu kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceğine ilişkin bilimsel ve hukuki bir inceleme yapmış mıdır?
3. Türkiye'de kadın genital mutilasyonu veya benzeri uygulamaların herhangi bir ad altında yapılması açıkça yasak mıdır? Mevcut mevzuatta bu konuda bir boşluk bulunmakta mıdır?

4. Bakanlığınız döneminde kadın genital mutilasyonu, kadın cinsel organına tıbbi gerekliliği olmayan müdahaleler veya benzeri uygulamalar hakkında Bakanlığınıza kaç ihbar ve şikayet ulaşmıştır? Bunların kaç hakkında işlem yapılmıştır?
5. Özel sağlık kuruluşlarının sosyal medya reklamları ve tanıtımları hangi sıklıkta denetlenmektedir? "Kadın sünneti" gibi insan hakları ihlalini çağrıştıran ifadelerin kullanılmasına nasıl izin verilmiştir?
6. Sağlık Bakanlığı; Dünya Sağlık Örgütü, UNFPA ve UNICEF'in kadın genital mutilasyonuna ilişkin tavsiyeleri doğrultusunda sağlık çalışanlarına yönelik özel bir eğitim veya rehber yayımlamış mıdır?
7. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan yükümlülükler çerçevesinde kadın genital mutilasyonunun önlenmesine ilişkin ulusal bir eylem planı bulunmakta mıdır?
8. Kadın bedenini ticari kazanç konusu haline getiren, şiddeti ve hak ihlalini normalleştiren bu tür uygulamaların tekrar yaşanmaması için Bakanlığınız hangi somut adımları atacaktır?
9. Kadın sağlığını hayati derecede tehdit eden ve ömür boyu sürececek fiziksel/psikolojik hasarlara yol açan bu suçun, sosyal medya mecralarında açıkça ilan edilebilme cüretine karşı Bakanlığınızın Basın İşleri ve Bilgi Teknolojileri kurumlarıyla ortaklaşa aldığı acil ve caydırıcı tedbirler var mıdır? Varsa detayları nelerdir?